

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18281

Θέμα 239^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Ἄλλ' ἢ τυραννίς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἅ βούλεται.*
- ΚΡ. *Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.*
- ΑΝ. *Ὅρωσι χούτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*
- ΚΡ. *Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;* 510
- ΑΝ. *Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.*
- ΚΡ. *Οὐκοῦν ὄμαιμος χά καταντίον θανάων;*
- ΑΝ. *Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.*
- ΚΡ. *Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;*
- ΑΝ. *Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ καταθανῶν νέκυς.* 515
- ΚΡ. *Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.*
- ΑΝ. *Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ᾤλετο.*
- ΚΡ. *Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.*
- ΑΝ. *Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος.* 520
- ΑΝ. *Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;*
- ΚΡ. *Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.*
- ΑΝ. *Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.*
- ΚΡ. *Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.* 525

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Οὐ γὰρ τοι δοῦλος, ... οὐκ ἄρξει γυνή.****(Μονάδες 30)**

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

ΚΡΕΩΝ

(Σαν αδελφός σκοτώθηκε) προσπαθώντας όμως να υποτάξει αυτήν εδώ τη χώρα· ενώ ο άλλος (σκοτώθηκε) υπερασπίζοντάς την.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης όμως επιθυμεί (αξιώνει) οι νόμοι να είναι ίσοι για όλους.

ΚΡΕΩΝ

Μα ο καλός δεν είναι στην ίδια θέση με τον κακό, ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποιος γνωρίζει αν αυτά (αυτές οι διακρίσεις) είναι δίκαια στον Κάτω Κόσμο;

ΚΡΕΩΝ

Ποτέ βέβαια ο εχθρός δεν είναι φίλος, ούτε κι όταν πεθάνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν γεννήθηκα για να συμμερίζομαι το μίσος, αλλά για να αγαπώ μαζί με άλλους.

ΚΡΕΩΝ

Όταν λοιπόν πας στον Κάτω Κόσμο, αν πρέπει να αγαπάς, αγάπα εκείνους· όσο όμως εγώ είμαι ζωντανός, γυναίκα δεν θα κυβερνήσει.

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Στην εξέλιξη του διθυράμβου σημαντικός ήταν ο ρόλος του Αρίωνα. Στην Κόρινθο, την πατρίδα του, διαμόρφωσε καλλιτεχνικά τον διθύραμβο, συνθέτοντας τους στίχους και τη μουσική. Θεωρείται ο ευρετής του τραγικού τρόπου, γιατί απομάκρυνε τον διθύραμβο από τον Διόνυσο και τις διονυσιακές γιορτές.

(Μονάδες 10)

α) Στην Κόρινθο, στην αυλή του Περιάνδρου (τυράννου της Κορίνθου), ο Αρίων διαμόρφωσε καλλιτεχνικά τον διθύραμβο, συνθέτοντας τους στίχους και τη μουσική. [Η πατρίδα του Αρίωνα δεν ήταν η Κόρινθος, αλλά η **Μήθυμνα της Λέσβου**.]

β) Ο Αρίων θεωρείται και *ευρετής του τραγικού τρόπου*, που σήμαινε ένα είδος μουσικής, το οποίο τραγουδούσαν οι χορευτές **μεταμφιεσμένοι σε τράγους**, δηλαδή σατύρους.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ὄμαιμος	α) ντρέπομαι
2. νέκυς	β) καθαρός, δίκαιος
3. συνεχθαίρω	γ) μισητός
4. εὐαγής	δ) νεκρός
5. ἐπαιδοῦμαι	ε) συμμαρίζομαι το μίσος
	στ) αδερφός
	ζ) χάνομαι

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. δ)
3. ε)
4. β)
5. α)

Περисσεύουν τα γ) και ζ).

β) ευσπλαχνία, αιμοδότης, όλεθρος, απέχθεια, αναρχία: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

ευσπλαχνία → ὁμοσπλάχνους
αιμοδότης → ὄμαιμος
όλεθρος → ὤλετο
απέχθεια → συνέχθειν
αναρχία → ἄρξει

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος